

VASTUULLINEN LAHJOITTAMINEN RY

13.3.2018

Sisäministeriö

Lausunto työryhmän ehdotuksesta hallituksen esitykseksi uudeksi rahankeräyslaiksi; SMDno-2016-995

Vastuullinen Lahjoittaminen VaLa ry kiittää ministeriötä mahdollisuudesta esittää jäsenjärjestöjen kanta työryhmän ehdotukseen hallituksen esitykseksi uudeksi rahankeräyslaiksi.

VaLa kannattaa rahankeräyslainsäädännön kokonaisuudistamista.

Hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti VaLan mielestä viranomaisbyrokratian ja järjestöjen hallinnollisen taakan kevennys, lupa-, ilmoitus- ja vuosittilysasioinnin kehittäminen sekä avoin viestintä kansalaisille julkisella rekisterillä ovat kannatettavia asioita ehdotuksessa.

VaLa kannattaa, että luvanvaraisten rahankeräysten tarkoitus säilyy yleishyödyllisenä järjestöjen taloudellisten toimintaedellytysten takaamiseksi. Kolmas sektori rahoittaa merkittävästi toimintaansa rahankeräystuotoilla; osa toimijoista jopa kokonaan. VaLan selvityksen mukaan (Taloustutkimus keväällä 2017) noin puolet suomalaisista lahjoittavat rahaa joko säännöllisesti tai satunnaisesti. Lahjoittamiseen liittyvissä päätöksissä korostuu yksimielisesti se, että lahjoitus käytetään hyväntekeväisyyteen tai yleiseen hyvään sekä rahaa keräävän tahon luotettavuus.

Ehdotuksen esitys lupamenettelyn sujuvoittamiseen säätämällä rahankeräyslupa toistaiseksi voimassa olevaksi ja uusi hallinnollisesti kevyempi ilmoitusmenettely pienkeräyksistä ovat oikea kehityssuunta nykyiseen lakiin verrattuna. Ehdotuksessa esitetty kevennys erityisesti koskien viranomaisille ilmoitettavia tietoja liittyen muun muassa keräystapoihin ja -tunnuksiin tuo todellista joustavuutta rahankeräystahoille sekä alalle palveluita tarjoaville yrityksille. Alan mahdollisuudet esittää lahjoituspyyntöjä ovat viime vuosien aikana monipuolistuneet mediaympäristön muuttuessa. Samaan aikaan ala on myös ammattimaistunut - luottamus keräystahojen osaamiseen on hyvin esillä ehdotuksessa.

Hallitusohjelmassa on myös annettu lupaprosesseja koskeva palvelulupaus. **Viranomaisen laadukkaan ja sujuvan palvelun takuu** on tärkeää niin kerääjien kuin kansalaisten kannalta. Rahankeräysten ja lahjoituskulttuurin kehittymisen sekä seuraamisen kannalta on oleellista, että viranomaisella on resurssit huolehtia velvoitteistaan tietojen julkistamisen, valvonnan ja tilastoinnin suhteen.

Nykyisen lainsäädännön haasteena ovat olleet erilaiset tulkinnat lain käsitteistä viranomaisen ja keräystahojen kesken. **VaLa toivoo, että työryhmän ehdotuksessa hallituksen esitykseksi uudeksi rahankeräyslaiksi ja sen perusteluissa**

on selkeät määrittelyt oleellisiin kohtiin kuten 2 § mainitut:

- yleisö ja yleisöön vetoaminen; arviointi rahankeräyslupan tarpeeseen on ollut haastavaa, kun esimerkiksi yhdistyksen omat jäsenet on tulkittu yleisöksi.
- vastikkeettomuus; miten lahjoittajaa niin yksityishenkilöä kuin yritystäkin voi kiittää tai antaa tunnustusta tukemisesta sen kuitenkaan olematta vastike?
- yleishyödyllinen toiminta; mihin keräystuottoja voi käyttää? Miten määritellään esimerkiksi 'hallinnollisten kulujen sallittu määrä'? Lahjoittajan kannalta on oleellista, että hänen lahjoituksellaan saadaan tuloksia aikaan. Tuloksekasta työtä tehdään hyvällä hallinnolla.

Lukuisia kysymyksiä muun muassa yllämainittuihin kohtiin on tullut kokeneiltakin keräystahoilta. Määrittelyn selkeyttäminen helpottaisi lupa-, ilmoitus- ja vuositilitysasioinnin sujuvaa toimintaa sekä viranomaisen että rahankeräystahon kannalta. Jos määrittelyt tarvitsevat viranomaisen asettamat rajat, ne on rohkeasti laitettava lakiin.

VaLa ja sen jäsenet kiittävät ministeriötä avoimesta ja sidosryhmiä osallistavasta lain kehittämisprosessista. **Toivomme, että työryhmän ehdotus etenee hallituksen esitykseksi uudeksi rahankeräyslaiksi.** VaLa ja yleishyödylliset yhteisöt ovat mielellään yhteistyökumppaneina rahankeräysten ja lahjoituskulttuurin kehitystyössä tulevaisuudessakin.

Ystävällisin terveisin

puheenjohtaja Ossi Heinänen

Vastuullinen Lahjoittaminen ry

- varainhankintaa harjoittavien yleishyödyllisten yhteisöjen yhteistyöverkosto -

sekä jäsenjärjestöistä:

- Abilis-säätiö
- Aivoliitto ry
- Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry
- Amnesty International Suomen osasto ry
- Fida International ry
- Greenpeace Pohjola ry
- Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö
- Herättäjä-Yhdistys ry
- Kuurojen Liitto ry
- Kynnys ry
- Lapin Pelastushelikopterin Tuki ry
- Liikunnan Kehitysyhteistyö LiiKe ry
- Patmos Lähetysseura
- Pelastakaa Lapset ry
- Pidä Saaristo Siistinä ry
- Plan International Suomi
- Päijänteen luonnonperintösäätiö PLUPS
- Ronald McDonald Lastentalosäätiö
- SOS-lapsikyläsäätiö
- Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys ry
- Suomen luonnonsuojeluliitto
- Suomen Lähetyslentäjät ry (MAF Suomi)
- Suomen Lähetysseura
- Suomen Piipaseura
- Suomen Settlementiliitto
- Suomen Sydänliitto ry
- Suomen World Vision ry
- Sydänlapset ja -aikuiset ry
- Syöpäsäätiö
- UFF U-landshjälp från Folk till Folk Finland rf
- WWF (Maailman luonnonsäätiö)